

Spis treści

Słowo wstępne	11
----------------------------	----

CZĘŚĆ I. KONCENTRACJA NA SOBIE I SWOICH

ROZDZIAŁ 1. O doświadczaniu siebie – bezwiednym i refleksyjnym	17
Nieświadome i świadome doświadczanie	17
O naturze najwcześniejszych doświadczeń	22
Aprobata bezwarunkowa i warunkowa	23
Dziecięcy i „dorosły” egoizm	24
Dziecięcy i „dorosły” egocentryzm	25
Egotyzm	25
Odnoszenie do Ja utajonych bodźców przyjemnych i przykrych	29
Mechanizmy obrony ego i bezwiedne samooszukiwanie	34
Samowiedza, samoakceptacja i spostrzeganie innych ludzi z perspektywy Ja	36
Umysł poza perspektywą egocentryczną	37
Pogłębiony samokrytycyzm	41
Zamiast podsumowania	45
ROZDZIAŁ 2. O powiązaniach ze swoimi – chcianych i niechcianych ...	48
Powiązania mimochodem	48
Pierwotne źródła standardów normalności oraz standardów dobra i zła	53
Zależność i uległość wobec nacisków otoczenia	54
O rozróżnianiu swoich i obcych	58
Skąd tyle przychylności swoim i gorszego traktowania obcych?	66
Dach świata nie ochrania wszystkich: „niewinna” infracyberizacja	72
Słowa i czyny. Delegitymizacja	76

Od idei do grozy	78
Oddzielanie się od swoich	80
Zamiast podsumowania	84

CZĘŚĆ II. OTWARTOŚĆ NA ŚWIAT I ALTRUIZM

ROZDZIAŁ 3. O otwieraniu się na świat – poznawczym i emocjonalnym. . . 87

Intuicja i myślenie w poznawaniu świata	88
Język i komunikowanie się	92
Serce i rozum w procesach wartościowania	98
Standardy wartościowania – normatywne i idealne	100
Kulturowy przekaz norm zachowania i nadrzędnych wartości	101
Refleksyjność	108
Autorefleksyjność i podmiotowość	109
Nowy internetowy świat i cyberprzemoc	115
Ku obcemu	120
Znaczenie form religijności	121
Uwaga: dogmatyzm!	122
Płeć i przychylność wobec innych	128
Zamiast podsumowania	132

ROZDZIAŁ 4. O prospołeczności i altruizmie – dla korzyści własnych i cudzych 134

Co popycha i co przyciąga do innych ludzi?	134
Dać, by zyskać coś dla siebie	135
Poza zasadą wymiany. Czy kooperować i ufać?	141
O dwóch typach wewnętrznych źródeł altruizmu	146
Miary endo- i egzocentryzmu	150
Pod wpływem czego pomagamy?	154
Inni pomagają jak Ja	155
Skuteczność reklamy społecznej: jak pozyskać uwagę dla spraw ważnych?	160
Zabić zbrodniarzy!	161
Pomagać w biedzie czy wspierać w rozwoju	169
Ja w glorii moralności	170
Syndrom egzocentryzm	171
Zamiast podsumowania	179

Postscriptum: rozwój i starzenie się	180
ANEKS 1. Pojęcia warte rozważenia	191
ANEKS 2. Co człowieka wyróżnia? Co szczególnego może osiągnąć człowiek w toku swego rozwoju? (Oryginały odpowiedzi uczonych)	231
Literatura cytowana	233
Spis ramek	254
Spis rycin	255
Indeks osób	256